

מסורת הש"ס

(א) [תענית ו. כו: יבנות מו:
 קה: כמוכות ו: לג: קידושין
 טו: גיטין כב. מו: עו. ב"ק עא.
 ב"מ ס: ע"ז: סנהדרין סו.
 שבעות לו. הוריות ג. וזמנים
 מז. מנחות פח: בזכרות יד: ח.
 ל. חולין עט. תמורה ל: לג: נדה
 ח: ע"ז: ט. [דף פ"ג:
 (ג) וזמנסת חומשין של ג'
 הציגים רש"י,

תורה אור השלם

1. רֹאשִׁית עֲרִסְתֶּכֶם חֲלָה
תָּרִימוּ תְרוּמָה בְּתֵרוֹמֹת גֶּזֶן
בֵּן תָּרִימוּ אֹתָהּ:

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה נמצאת שליש
של ליפורי צועדות רבו'
ושליש:

גליון הש"ס

גב' ותנא דירין מ"ט לא תני.
תמוז י' תשריב ספקא ו' יוני
לרביב' שטור' ח' יוני
ציה קון שטור ח' יוני
דילמא בבתון לרבי' ע"ז
בביתא דרדור' אולב הנולב
בבת אחת אולב דהרביחא
כר'ס לרדור' אולב רוחא ח' סדר
אח'ה עמי' בקט' ח' סדר
השפון דח'י אח'ה עמי'
טומא לביתא אלב טומא
ח'יה לביתא המנוגע דקא
רבי' ור'ס לנר דח'יה ח'ס
ולנר דכר'יה ח'ס לרבי' ח'ס
מ'י לננקט ח'י ח'יה לטומא
אולב' לרבי' א'ט ק' ור'
רבי' עיני:

רבינו חננאל

ואם יאכל תרומה ואם קדשים
 חייב שגור לך טומאה.
 והא דקתני חצי פרס, בעינן
 מלהו ליה רוחא למיכל דאי
 משלים סעודה דליה בהרייא
 סעודה דהורמא דא קרייה
 קודם שיתאכלו האוכלין
 תטמאין במצעי חייב. בעינן
 דחצי פרסין חצייה לטמא
 טומאת אוכלין. ואקשינן
 ותנא דירן ואי טמנא
 לא תני רוחא [חצי] חצייה
 לטמא טומאת אוכלין.
 ופוקינן משום דלא שוו
 ופריקיהו להדרי. דאילו
 שיעור חצייה בבית המנוגע
 וחצי חציה לפסול לא
 הגיה שוין, ואילו בטרומאת
 אוכלין ר' יוחנן (א"ר)
 ור' דוסא אומרים כביצה
 שאמרו כמה וקלפתיה.
 וחכמים אומרים כמה בלא
 קליפתה. והילכתא כפסולת
 לא קמרי. ותניא כמה
 שיעור חצי פרס שבי
 ביצים חסר קימנא דברי
 ר' יתודה. ור' יוסי אמר
 שתי ביצים שחוקות, וכמה
 רבי שתי ביצים ועוד. ורשמי
 הוא ועוד [אחר] מעשרים
 בכביצה. אמר ר' פהדא ז"ל
 דברי ר' יתודה ור' יוסי
 אבל חכמים אומרים כביצה
 ומצתה שחוקות, ואילו דהוי
 חצי פרס. ואמרין מאן
 חכמי? וייתכן כן ברוקה
 הוא, ידיהי שיעורא דככר
 חצי כד דהוא בחשבון
 קמ"ד ביצים לסאה, והיא
 הפת ששיער קיבן, מביע לכל
 כ"ד ביצים, חצי חצי פרס
 ביצים, והוא שיעור הככר
 קודם שיפחש כר סאה. צא
 מהן חציה לתנועין, חצי
 כסוהן ור' יוחנן חצייה של
 ביצים לפסול לא הגיה,

והוא חלי' חליה' לעמא עומאם אכולין. לרבי יוחנן בן ברוקה דלית
ליה דהיינו כדליה חסר רעיה שפרי הכא שיער [פס:] צכר של רובע קב
דלמחר מחלה שבר לחטווני נמצא חסר בפונדיון רובע קב והן ו' צ"לם
חליה' א' צ"לם לבית המחנוגע ומהי חליה' צ"לם ומחלה לפסול את הגרויה
ולטומאת אכולין א' רביעי צ"לם ולר"ש

שִׁיעוֹר [שס] בִּכְכַּר מִג' לִקְצֵ כֹכַר שְׁלִמָּה
ח' בִּיָּלִים חֲמִיּה ד' חֲמִי חֲמִיּה ב' חֲמִי
חֲמִי חֲמִיּה בִּיָּלִה: דָּלָא שׁוּ שְׁעוֹרִיּוּ
לִבְדָּדִי. לֹא הוּא שִׁיעוֹר טוֹמַמַּת
אֲכִילָן חֲמִי שִׁיעוֹר פִּסְלוּ גוּיָּה מְזוּמָּם
אֲלֵא ש' שְׁאוּמֵרִים פִּסְחוּ וַיֵּשׁ שְׁאוּמָּם
יֹתֵר: דְּמִיָּה כִּמְעָ שְׁעוֹר חֲמִי פִּרְס.
לִפְסוֹל אֶת הַגְּוִיָּה: חֲסֵר קִימְעָ.
בִּיָּלִים קִטְנִים שִׁיעוֹרָה וְאֵלִיָּה דִר"ש
דְּאִמֵּר בְּמִמֵּי ב' בִּיָּלִים: שִׁיעוֹר רִבִּי.
סָאָה אֶחָת שֶׁהוֹבָא לִפְנֵי וּמָאָה לִמְנִין
בִּצִּין שֶׁבָּה יֹתֵר מִכ"ד בִּיָּלִים לִקְצֵ
דִּהִינּוּ לִכְכַּר ש' לִיָּשִׁית הֶקֶצַּב יֹתֵר
מִח' וְחִמֵּיהּ יֹתֵר עַל ד' וְחִמֵּי חֲמִי
ב' בִּיָּלִים וְעוֹד אֶחָד מִכ' בִּיָּלִה לִכֹּל
בִּיָּה דִּהִינּוּ לִחֲמִי פִּרְס אֶחָד מִעֵשֶׁר
בִּיָּלִה מוֹסַפָּה. וַיֵּשׁ שְׁשׁוּנִין אֶחָד מִמֵּי
בִּיָּלִה וּפְרָשִׁי לִב' הַבִּיָּלִים מוֹסַפָּה
אֶחָד מִמֵּי וְתוּ לֹא. וְהַמְדַּקֵּק בִּלְשׁוֹן
חֲמִי אִי"ל הַמְעֵמִידוּ לִקְמֵן וְחִמֵּי שְׁנִיָּה
שְׁמַעְתִּי: כִּמְעָה וּבְקִימָאָה. אֲלֵמָּה
לֹא שׁוּי לִחֲמִי שִׁיעוֹר דִּפְסוֹל גוּיָּה דִּחִי
לִרְבִּי יְהוּדָה חֲסֵר קִימְעָ בְּעִי מִיָּהוּ
וְאִי לִרְבִּי יוֹסִי בִּיָּה וְקִלְפִּתָּה שׁוֹחֲקוֹת
בְּעִי מִיָּהוּ וְאִי לִרְבִּי וְעוֹדוֹת בְּעִי
דִּהִינּוּ טַפִּי: בִּלָּא קִלְפִּסָּה. נִמִּי זוּטֵר
טַפִּי אֲפִילוּ מִפְּלָגִי שִׁיעוֹרִיהָ דִּחִי פִּרְס
דִּרְבִּי יְהוּדָה: וְזִי דִּי ר' יְהוּדָה. הֵךְ
בִּרְיִימָה דִּחִי פִּרְס דְּלַעֲלִיל: ר' יוֹחָנָן
בֶּן בְּרוּקָה. וְאִוְקִימָנָה אֲלִיָּבִיהָ דְּבִכְכַּר
שֶׁל רוֹבַע הֶקֶצַּב ו' בִּיָּלִים שִׁיעוֹר לְעִירּוֹב
חֲמִי ג' חֲמִי חֲמִיּה בִּיָּלִה וּמִחֲמֵה:
פְּשִׁעָה. דִּהֵּא רַב חֲסִדָּה גּוֹפִיָּה הִכִּי
אִוְקָמָה לַעֲלִילָא לֹא מִהֵן מִחֲמֵה לִחְנוּנִי:
זַנּוּיִים. שֶׁס הָאִישׁ: מוֹרִיא קוֹנְדָּסָה
שֶׁס הָאִישׁ: דִּמֵּן נִאוּסָה. אֲמִירוּ
מִקּוֹס: דְּמַדְבְּרִיָּה. שֶׁחֵן ו' קִצִּין וְקִי"ל
קֶצֶד' לְגוּגִין וְלוֹג ו' בִּיָּלִים הִרִי כ"ד בִּיָּלִים
לִקְצֵ קִמ"ד לִסָּאָה: וְאִי דִירוּשְׁלָמַיִם.
דְּאִמֵּר לִקְמֵן דְּעוֹדֶפֶת שְׁמֹת עַל סָאָה
שֶׁהִיָּתָה בְּיָמֵי מִשָּׁה וְשְׁמֹת הִבִּיאוּ
בְּמִחְזוֹן דִּהִינּוּ חֲמִיּה כְּשִׁיעוֹר הִרָאָשׁוֹן
הִרִי יְחִסּוּפָה עַל מִי ע' וְיִחִסּוּפָה
חֲמִיּה עַל מ' דִּהִינּוּ ח' בִּיָּלִה חֲסֵר
חֹמֶשׁ עַל ד' הִרִי מוֹסַפָּה כ"ט חֲסֵר

חומש תנ"ס על קמ"ד הרי קע"ג וזהוהו צ"ר חומשא לא דק: ואי
 ד"פורים. דלמר לקמן יתירה על ירושלמית שבות מלכר: מאן ושבע
 בוין. למאה עשרים חוספת לעי"ד חוספת שהן חומש של ע' שניחוסק
 עליה חלק חמישי שמתחילה שהוא חלק ששי למדה הגדולה דהיינו
 שבות מלכר כלומר על החמשה ביצאו ששי מן החוק הרי חוספת
 ל"ד תנ"ס על קע"ג הרי ר"ז חוספת של ג' הדינים חומשין) לא דק
 שהרי מחשבון הראשון חסר חומש אל"מ אלה חומש לא נשאר
 אפילו חצי בינה: אייתי חלמא שדי עלייהו. בסקאה וז שהובאה לפניו
 היתה סאה יפופרית וחלתה שכשיטלו חלתה תעמוד על סאה ושיעור

חלה אחד מבי"ד בדאמר בפרק חלון שצ"ן ז' חצירות (לעיל ס"א). כי הנותרין ועולה ליותר מחצי בי"ה: אייתי ועודות דר'. ששער ומחל' בי"ה לבק"ס ז' בי"ס ומחל' הנותרין יותר מחצי בי"ה: אי הכי טעמי שמעתי בלשון אחד וקשה לי שגגות יד דייקת דא שפיר טפי נמי ובהלכות של ט"ו בי"ס שאלו ים יותר מחצי בי"ה וגם למעלה בחתום אחר שמעתי אלף אייתי ועודות של ר' שדי עלייהו ודל חלתן מהאחר שדי עלייהו דהוו למאתן י' יצעי הוו מחלתן ושיבסר א"ה טפי להו ו בהן ומשני כיון דלא הוי בי"ה לא חשיב ליה: שמו. מלצר: ושל קאמר"ד הוי מ"ח: ואילו עודפס. דליפורית על מדברית ס"ג דהא ס דקמח' דהא ששע' דידה כמה הוי נ"ה נבי סינאס. דהא ירו ס"ט ועודות ס"ג: ושליש ידיה. דהא ס"ט קרוב דהא למחל' בה דה רבי דשער בה מחלתן ושיבסר והוי שליש דידהו ע"כ ושליש

מחצה לטמא טומאת אוכלין. פשיטא דר' יוחנן בן ברוקה היא. ושנינן אין מיהו שוחקת א תנן. מאי שוחקות עורפות כמעט. כי אתא רב דימי אמר שיער לו בוניוס לר' מדיא ושיע(ו)רה רבי ר"ז ביצם. ואקשינן, הא סאה דשיע(ו)רא רבי ר"ז בעי דהיכא, אי סאה א' קבין, כל קב כ"ד ביצה הרי ק"מ? בעי. אי סאה ירושלמית דעודפת על של מדברית

כיצד משתתפין פרק שמיני עירובין

פג.

וְחִצֵּי חֲצִי חֲצִיָּה לְטַמֵּא שׁוֹמֵמֵת אוֹכֵלֵין. אֲכֹלֵהוּ מִנֵּי קֹאֵי כְדִמְפָּשֶׁה
בְּקוֹטֶרֶס לִרְ"י בֶּן צִדְקָה דְּלֵית לֵיהּ דְּהֵינּוּ כְּבִילָה חֶסֶר
רַבִּיעַ וּלְרִשׁ כְּבִילָה שְׁלִישִׁית וְהָא דְּלֵאמַר כָּל דְּרוֹכָתָא כְּבִילָה לְטַמֵּא
טוֹמֵאת אֲכֹלֵין הֵינּוּ כְּרִישׁ שְׁמֵינּוּ וְלֹא כְּרִישׁ יוֹמֵנּוּ בֶּן צִדְקָה:
רַבִּי חֲזַ"ל הוּא ר"ז הוּא. אֵין הַשְּׁמֵינּוּ

מכוון כדפי' בקונט' ולא דק:
חלתא כמה הויין תמני מאתן
וחמיסר הויין. ר"ח
גרים חלתן כמה הויין תשעה מאתן
ושסרסר הויין וכן הוא אמת כדלמר
בפ' חנון (לעיל דף פה). דשיעור חלה
א' מכו"ד ארצין בינה לכ"ג בינים
ותשעה פעמים כ"ג הם ר"ו:
שליש דידה כמה הוי שיתין נבי
תרתי. לא דק דמעט
חסר וכיון דלא חסר אלא מיעוט
בינה לא חייס ויש דגרס שיתין נבי
תרתי ונבי פורמא:

וְרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה
לְאִשְׁמוּעֵינָן כִּי אַתָּא

בגוים לרבי מוריא
יער רבי מאתן ושבע
דהיכא אי דמדברית
למית קע"ג הויא ואי
ולם דציפורית אייתי
תא כמה הויין תמני
אייתי ועודות דרבי
י ליה טפי כיון דלא
ת"ר סאה ירושלמית
ת ושל ציפורית יתירה
ממצאת של ציפורית
שליש דמאן אילימא
שליש דמדברית כמה
ו עודפא שיתין ותלת
ת שלישי דידה כמה
תילתא ואילו עודפא
וורי שלישי דידה כמה
ילו עודפא ס"ג אלא
ת סאה של ציפורי
לשליש שלה ושליש
מדברית מתקין לה
קתני אלא אמר רבינא
של ציפורי בועודיות
מחצה של מדברית
ראשית ערימותיכם
כדי

ציען ושני חומשין חסר קימעה י
 צינים אחד מ' לכל צינה: **על** מחצה של מדברית שליש ביצה.
 מפרש מהר"י נמצא שלש של ציפורי מלגאו יתירה על שלש של מדברית
 מלבר שלש צינה וקאי שלש דצרימא אחרוייהו ואצינה ורבינא מפרש
 דצרי רבי ירמיה ומפרש דה"ק רבי ירמיה נמלאת סאה ציפורית
 יתירה על של מדברית קרוב לשלש פי' לשלש מדברית מלבר
 ושלש שלה פירוש ושלש של ציפורי מלגאו קרוב למחלה של מדברית
 ובעני זה מצינו דפרק בכל מערבין (לעיל דף לה:) אמר רבי ירמיה
 כשהיה עליה שרץ כל בין השמשות ומפרש' לה רבה ורבי יוסף:
 שבעת

הוֹיִן סָמְנִי: שֶׁהָן אֶחָד מִכֹּדֶ"ב בִּקְצֵי"ב וְלֹא דָק בְּחֵלְתָן שֶׁל ט"ו בִּזְיִיס
לֵל ב' בִּזְיִיס שֶׁל מַדְבְּרִית אֶחָד מִמֶּ' בִּזְיִיס כְּדֹאמֶר הָדוּר לִפְ' בִּזְיִיס
לָהּ. מִמֵּאֵלָה וַיִּבְסֶר מִמֵּנִי כִּיּוֹן לָלֵא הוּי בִּזְיִיס לֹא חֲזַיָּה לִיָּה. כִּךְ
הוּי שֶׁהָרִי בְּעוֹדוֹת שֶׁל מִמֵּ' בִּזְיִיס שֶׁלָּא חֲזַיָּה יֵשׁ יוֹתֵר מִחֲזַיָּה בִּזְיִיס
לִיִּפּוּרִית עַל יִרְשׁוּמִית נִשְׁאָרִי ב' חוֹמֶשֶׁיִן שֶׁלָּא דִקְדָּקְנוּ בָּהֶן. וְלִשְׁוֹן
וְיִפּוּרִית מֵאֵלָה וְשֶׁ הוּי אִיִּיתִי וְעוֹדוֹת דִּר' אֶחָד מִכֹּ' לֵל בִּזְיִיס
דוֹת דִּר' אֶחָד מִכֹּ' לֵל בִּזְיִיס מו' בִּזְיִיס וְגַם ב' חוֹמֶשֶׁיִן שֶׁלָּא דִקְדָּקְנוּ
בְּזִיִּירִית וְיִפּוּרִית עַל יִרְשׁוּמִית שְׁסוֹת. יִרְשׁוּלִּימִית וְשִׁתּוֹת מִלְּבָד: חֵילָלָה
יִפּוּרִית ר"ן כְּדֹאמֶרֶן לַעֲלִי מַדְבְּרִית קמ"ד: וְאַלָּה שְׁלֵישׁ יִרְשׁוּלִּימִית.
בִּזְיִיס קמ"ג כְּדֹאמֶרֶן יִפּוּרִית: קְרוֹב שְׁלֵישׁ יִדִּידֵה. שְׁלֵישׁ יִדִּידֵה
מִיִּיתִי הָדוּר ע"ב: בְּעוֹדוֹת דִּרְבִּי. כִּי מִשְׁעֲרֵת לֵה בְּעוֹדוֹת לִשְׁכַּח
וְיִפּוּרִית עַל מִחֲזָה מַדְבְּרִית שְׁלֵישׁ בִּזְיִיס מִחֲזָה מַדְבְּרִית ע"ב:

דני
סבב בחול דלית (ביה) [ליהג] בשש לאכול בו, אכיל פיתא צבחר, בשבת דאירי
סנין. ר' יהודה סבב בחול דלית ליה מה לכול אוכל [פיתא] סנין, בשבת דאירי
צבחר. איתא חמי ר' יוחנן בן ברוקה אמר, הן עביד עיגולא תריסר ביעי, והדין
ר' שמעון ורנן בן קרובין דבריהם לחות שוין. רב חונא א' צא מהן לשלש

עין משפט
נר מצוה

זאב גמלי' פ"ד מה'
טומאת אוכלין הל' א':
י דמיי' פ"ו מהלכות זכורים
הלכה טו סמג עשין קמד
טוש"ע י"ד ס' שדכ סעיף א':

רבינו חננאל (המשך)

[illegible]